

SZÉKELYFÖLD

Politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hirlap.

Főmunkatárs: TÓTH BALÁZS.	Felolós szerkesztő: BIRÓ LAJOS.	Kiadó laptulajdonos: IFJ JANCsó MÓZES
Megjelenik hetenkint 2-szer: csütörtökön és vasárnap. Előfizetési árak: Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.	A lap az illetéki részét illető költségek, Bíró Lajos főgimn. tanárhoz, el fizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes kiadó és laptulajdonoshoz küldendők.	Hirdetmények díjszába: szerint. Apró hirdetések ára: Egy szó 5 fillér, vastagabb betűvel 10 fillér. Tíz szóig terjedő apróhirdetésnek ára 50 fillér, csakis előleges készpénz fizetés mellett. Nyílt ór sora 40 fillér.

Fogjunk munkához

(B.) Az a vésszel teljes korszak, mely hazánkat a lefolyt pár év alatt a szenvedés és nyomor minden fázisán keresztül vezette, hála a magyarok Istenének, — mindnyájunk nagy örömeire megszünt.

Böles államférfiaink, kikre mindig szeretettel, bizalommal tekintett a nemzet, megtalálták a válságos helyzetből kivezető utat és a parlamentárizmust, melyet Tisza István akart megmenteni, de tényleg a végveszélybe sodort, visszaállították a maga igazi fényébe úgy, hogy a magyar alkotmány sokkal jobban tűndököl, mint valaha.

A nemzet itélt másodszor is és igazságos, minden erőszakosságtól ment ítéletével megmutatta, fényesen beigazolta, hogy azt kívánja, azt akarja, azt követeli, amiért legjobbjaink már évtizedek óta küzdenek előítéletekkel szembeszállva, sokszor támadásoknak és gáncsok kitöve.

A nemzet ítélete fényes és lélekemelő. Azt mondja, hogy Magyarországon csak magyar nemzeti politikát lehet folytatni, oly politikát, melyet nem fölülről irányítanak, hanem amelynek gyökérszála a nemzet közérzetéből táplálkoznak.

Ily politikát akart maga Deák Ferenc is, de utódai eltértek arról az utról, amelyet államférfiai böles belátásával kijelölt és folytattak magyarellenes politikát, mely Magyarországot folyton gyöngítette és Ausztria gyarmatává süllyesztette.

Ennek a politikának a napja a magyar nép érettsége és józan belátása folytán immár végképpen leál-

dozott s hogy többé vissza ne térhessen, erre kell első sorban minden igaz honfinak törekednie.

A nagy munkát, mint Apponyi Albert gróf mondotta, a 67-es alapon kell megkezdennünk, hogy aztán annál sikeresebben folytathassuk a 48-as alapon.

Éppen azért a 67-iki törvényeket revideálni kell, ezer éves alkotmányunkat, mely annyi vészt és vihart kiállott, körül kell bástyázni, sáncolni úgy, hogy arról a legkisebb támadásnak a nyila is vi-szapattanjon, mint hatalmas sziklavárról és sújtja le azt, aki az alkotmány szent temploma ellen elég merész profán módon támadást intézni.

Ezért nem szabad az elvek bizanti fala mögé zárkoznunk, hanem egyesülnünk kell mindnyájunknak egy szent szövetségbe, amint egyesültek nagynevű vezéreink, kiváló államférfiaink. Az ő példájukat kell követnünk, mert ők nem egyéni hazonért, nem kiesínyes érdekből, vagy hiúságból hozták meg a nagy áldozatot, hanem a haza szent ügyéért, a magyar nép aprajának, nagyjának boldogításáért.

Az a kis szélesend, mely most a politikában beállott, ne legyen a tétlenség ideje, hanem használjuk fel az erőgyűjtésre, szereljük és vértessük fel magunkat a nagy munkára, fesszünk ki vitorláinkat, hogy ha jön a kedvező szél, nyugodtan indulhassunk a fárastzó, de biztos eredményel, sikerrel kecsegtető nagy munkára.

Megkezdendő munkálkodásunkban vezéreljen a Kossuthok acélozott tett ereje, a Deákok böles mérséklete

s akkor be fog következni, amit a nagy Széchenyi látnoki szellemmel megjósolt, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz. Adja Isten, hogy úgy legyen.

A munkaprogramm. A legújabb megállapodások szerint ha a képviselőkhez összeül, először is az indemnitás kerül tárgyalás alá. A kormány nyolc hónapra kér költségvetési felhatalmazást. Az indemnitást a Ház minden valószínűség szerint hamarosan megadja s ezután kerül a sor az idej majd a múlt évi költségvetésre és az ujoncjavaslatra. Ennél még nincs eldöntve, hogy még a nyáron vonuljanak-e be az ujoncok, vagy csak októberben. Az első mellett szólna az, hogy a póttartalékosok végre hazamehessenek családjaik köré s rendes foglalkozásukhoz tasseljanak, ennek pedig az ezzel ötvenezer friss, fiatal munkást vonnának el a legnagyobb munkaidőben. Szóba került a póttartalékosok kártalanítása is, végleges megállapodás azonban nem történt.

Választás Csikszentmártonban. A Csikszentmártonban fölfüggesztett választásokat f. hó 15-én fogják megtartani.

Tekintettel a nagymérvű zavargásokra, melyeknek a multkor számos sebesültje és két halottja volt, a hatóság mindent elkövet, hogy a rend az új szavazáskor megóvassék.

Két jelölt van dr. Albert Sándor és dr. Nagy György sepsiszentgyörgyi ügyvéd, kik között heves küzdelem lesz.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Háromszékvármegye közigazgatási bizottsága a mult kedden tartotta havi ülését, a melyen először elnökölt Elekes Béla főispán, akit a bizottság összes tagjai a legmelegebben üdvözöltek, új, fontos állásában, aminek a vármegye alispánja adott kifejezést havi jelentése kapcsán.

Elekes Béla főispán üdvözölve a bizottság tagjait, kéri, hogy teendőiben támogassák és

Univ. Med.
Dr. bázedi Kenyeres Arthur, orvos
legfinomabb
Gyógy-Sósorszesz készítménye
Kenyeres Károly
Cognac- rum- és liqueur-gyárából
BRASSÓ.

A számos orvosi tekintély elismerő nyilatkozata közül, melyek eredetije gyári iradánkban bármikor betekinthező hazánk egyik legnagyobb tudósának, ezeltől a kolozsvári, most a budapesti egyetem orvosi karának nyilvános tanára Dr. seppszombati Genersich Antal, m. kir. udv. tanácsos és méltóságának nyilatkozata így szól: „Budapest, 1905. június havában. Az Ön sósorszeszt díphthoritikus hűdések és izomcszeszeteknél a legjobb eredménynyel alkalmaztam és meggyőződtem arról, hogy mindazon betegségeknél sikerrel használható, melyeknél eddig a Sósorszeszt szoktak igénybe venni. Kapható minden jobb kereskedésben, gyógyszerárban, raktárakban valamint a gyárban is, kis és nagy palackokban az ismert verseny-árakon. Minden palack orvosi használati utasítással van ellátva.

Ezen valódi orvosi Gyógy-Sósorszesz utánzataitól a t. c. fogyasztók saját érdekükben óvatnak.
Cimkéik és palackok törvényesen védve!

(31. 9—10.)

Biró Lajos
fel. szerkesztő

segítsék jóindulatu támogatásukkal. A maga részéről az őszinte bizalmat hozza s a barátságos együttműködés megerősítésére törekszik úgy a bizottság összességében, valamint annak egyes tagjaival szemben.

Ezzel az ülést az elnök megnyitván, a szakelőadók terjesztették elő havi jelentéseiket.

Szentiványi Miklós kir. tanácsos alispán jelentése elején Elekes Béla főispánt, mint a közigazgatási bizottság elnökét meleg szavakkal üdvözölte, majd pedig előterjesztette, hogy április havában a központi iktatóra érkezett 983 drb. beadvány, elintéztetett 844 ügydarab. Egy éves utlevél kiadott 790 drb, ebből Amerikába szóló 4, határszéli utigazolvány kiállított 2 darab.

Ezután a személyzeti ügyekről, szabadságolásról, a főispáni beiktatóról és a megyei választásokról tett jelentést, melyek mindenütt a legnagyobb rendben folytak le, csak Sepsiszentgyörgyön kellett katonai karhatalmat igénybe venni.

A gyámügyeket Séra Tamás, árvaszéki elnök, az adó és pénzügyet pedig Tusa Gyula pénzügyigazgató referálta.

A fogházügy és közbiztonságról Stocker Antal kir. ügyész tett jelentést. Jelentéséből kiemeljük a következőket:

A kézdivásárhelyi kir. törvényszéki fogházban, valamint a vármegye területén levő kövászna, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbírói fogházakban folyó évi április hó utolsó napján összesen 69 egyén volt letartóztatva, ezek közül 48 elítélt, 21 vizsgálati fogoly, 55 férfi, 14 nő.

A folyó év április hó folyamán még 75 egyén töltött jogerős büntetést ezen letartóztatási intézetekben, előzetes letartóztatást és

A letartóztatottak egészségi állapota általában véve jó volt, a felügyelet és bánásmód tekintetében panasz nem merült fel.

Rabélelmezésre kiadott 409 kor 46 fil. Az ügyészség székhelyén a kir. ügyész, a járásbíróknál pedig a hivatalfőnökök által naponként megvizsgált ételek úgy minőség mint mennyiség tekintetében megfelelőek voltak.

Súlyosabb beszámítás alá eső bűncselekmény gyilkosság, szándékos emberölés, gyújtogatás vagy rablás büntette e hónapban 1 fordult elő.

Törvényszéki hullahoncolás kettő volt ebben a hónapban.

A népoktatás ügyéről Csánki Gyula kir. tanfelügyelő terjesztett elő terjedelmes jelentést.

A közmunka és közlekedés ügyet Gyárfás Győző főmérnök referálta, kinek jelentéséből a következőket említi:

Az állami és törvényhatósági közutakon április hónap folyamán közlekedési akadály nem fordult elő.

Április hónap folyamán az állami közutak törzskönyvvezetésével kapcsolatos elmunkálatok, a gyümölcsfa ültetések folytatása s a meglévő ültetvényekben mutatkozó hiányok pótlása vette igénybe az utfontartó személyzetet.

A törzskönyvvezetésekre vonatkozólag az uttesteknek elhatárolása képezi az első teendőket. A közutak határvonalaának az állami közutal való metsződései közszégi határszlopokkal való ellátása (melyek hol fából, hol kőből készültek) már megelőzőleg teljesítették, a szoros értelemben vett utelhatárolásokhoz, kereskedelemügyi miniszter által folyósított előleg terhére költségakarók szereztek be s ezek aképpen osztattak el, hogy a kijelölés nagyobb szállítási távolságok mellőzésével, lehetőség szerint fuvarmegtakarítással történhessenek.

A brassó-bodza-kászna állami közut elhatárolását Vajna Lajos kir. mérnök végre is

hajtotta. Ezen utvonalon mentén Keresztvár közszégi határán, Brassó megyétől, illetve a Tatrang folyásától kezdve 836 drb, Magyarbodza határán pedig Romániától 1229 drb határkaró állított be, összesen 40.121 km. hosszban.

A kiágazó utakról, valamint az oldalát-eresztőkről mindhárom állami utvonalon külön jegyzékek szerkesztettek.

A tölgyfa határkarók Málnás, Torja és Keresztvár közszégekből szereztek be, részben ócska anyagok átdolgozásából nyertek.

Gyümölcsfa-ültetés a brassó-ojtozi és a brassó-esikszereda-toplicai állami közutakon teljesítették. Kereskedelemügyi miniszter 77 drb almaesemetét a sepsiszentgyörgyi állami esemetekertből utalt ki, amelyek az aldoboly-sepsiszentgyörgyi szakaszon, nagy részben rongálás miatt támadt hiányok pótlására lettek felhasználva. A többi almaesemetét 1427 drbot a tordai m. kir. állami kertmunkás iskolától rendeltetett meg, azonban a szükséglet részben a dieszentmártoni Gazdasági Egyesület faiskolája szállította.

Miután a szállítmányok egyik része az előírt minőségnek nem felelt meg, a győnge, alacsony törzsre nevelt anyagból Réty-Eresztvény vasutállomásról 130 drb, Sepsiszentgyörgyről 129 drb esemetét visszaküldeni voltam kénytelen.

Ezek helyébe Nagyenyedről a Fischer és társa faiskoláiból fedeztetett a szükséglet. Sajnos, hogy a gonosz kezek immár az ujonnan ültetett gyümölcsfákba is letörték több törzset.

A sömészői végszakaszon, amely Háromszékmege területén a legkedvezőbb klimatikus falkával bír, a már teljesített aluafaültetések folytatásaképpen 342 drb körtefa ültetése teljesített.

A folyó évben teljesítendő államuti építkezéseket a rendelkezésre bocsátott adomány elégtelen volta miatt ismételtén redukálni kellett.

Az utfontartási átalányon (mely az utszemélyzet havi béreit is magában foglalja) s a külön engedélyezés alá tartozó fedanyagszükségleten kívül ugyanis az állami közutak egész hálózatára megállapított:

Épületek szerzése és javítására 4000 kor. Hidakra 1870 kor. Uttest tartozékokra ezek között a kézdivásárhelyi honvédségi laktanyával átellenes utrész kiszélesítésére 9100 kor. Elemi károokra 1000 kor. Összesen 29800 kor.

Az adomány csökkentése következtében a brassó-ojtozi állami közut 81-82 km. szakaszán levő meredek utkanyar korrekciója a brassó-bodza-kászna állami közuton pedig a megtervezett 21, 22, 32, 33, 41, 50 és 97, sz. betonhidak újbóli építése az 1907. évre való elhalasztást szenvednek.

Az engedélyezett munkának árlejtésen való biztosítása a költségelőirányzatok leérkezése után eszközölhető.

Dr. Antal Mihály főorvosnak a közegészségügyre vonatkozó jelentése után a gyűlés a főispán elnökével véget ért.

Mis-más.

— N. —

Azt a vindler rendszert, melyet Tisza István a nagy bujdosó a Loyd épületében ezen nem odaváló szavakkal temetett el, hogy „éljen a haza” — ezt az átkozott rendszert — a magyar nemzet a lefolyt választásokkal halálra ítélte és újra kivégezte. Egy képviselőt sem választottak be e címen hogy ő „szabadulvú”. — A régi címet tehát törölték és a régi cégnek nyoma sem marad intéző jelű a jövőre

nemzedékek számára. Az a jóslat, melyet a nagyravágyó augur a holt tetem beleiből jóslt, valóban bekövetkezett: a haza most már él és pedig: szabadon! Nincs se „golyó” se „akasztófa.”

* * *

A kik nem ismerték a nemzet lelke mélyén szunyadó akarát, azoknak a feje T. Pistabá a mult évi szavazásról befutott távirati és telefonhírekre azt mondta: „A nemzet megbolondult.” — Most, hogy újra még nagyobb lelkesedéssel még energikusabban kimondta a nemzet a saját véleményét, nem merik többé sértegetni a nemzetet; most a vezető vezéreken ütnék egyet az életben maradt páriák. Azt hirdetik, hogy ez „balkanizmus” — az az hogy keleti rémuralom. Akkor mit mondjunk mást? Csak annyit: „A Tisza Pista gárdája valóban megbolondult.”

* * *

Hát „balkanizmus” az, ha a magyarok hazáját valaki függetlenné akarja már végre valahára látni? Hát terrorizmus az, ha azt akarjuk, hogy mi magyarok újra szabadok legyünk mint volt a nemzet Sz. István, Sz. László, N. Lajos és M. tyás, az Igazságos korában? Na ez már vilóságos ördögös és buta honarulás, ha valaki a nagy Apponyt és nagy Kossuthot a balkáni bandák és komitádzsai sorába meri sorozni.

* * *

Hát mikor Tisza Kálmán ama bizonyos „bihari pontoknak” a szegre való akasztása után a 300 liberalistából álló falka élére állott, hogy hajtó vadászatra induljon a husos fazekakba szükségelt zsákmány elejtésére, akkor az nem volt „balkanizmus.”

* * *

Hát az a sok csilafantasia, alku és erőszak, róka felfang és rabszolga alázat — lelkiismeretlenség és honarulás, melynek segítségével ez a balkáni banda 40 éven át a husos fazekakat őrizte és oltalmazta, az nem volt terrorizmus? Nem volt-e az a valódi rémuralom? De pediglen az volt a legutolsó napig. Ennek a sirba dőlött balkanizmusnak a sírfelirata az istentagadók e jelszava „Nincs feltámadás”! — A balkanizmus el van már temetve saját apja fia: Pista siratta el, mikor a dögvészesség hullát a fehér megszédörbe lökték. Az a párt, mely utolsó kétségbeesésében a hazát az abszolutizmus örvényei felé sodorta — pihenjen némán az önmaga ásta csöndes helyen, a megvetés sírjában.

* * *

Mert az egész vonalon győzött a nemzeti politika. Annak hívei most aratták első, de teljes diadalukat. Azok, akik a közel multban megengedték Ausztriának, hogy az Magyarországgal úgy bánjék, mint leigázott alárendelt tartománnyal, akik az osztráknémetek dőlgetett bérencselédjei valának: ma már nem beszélhetnek többé a nemzet nevében. Teljesen elsöpörte őket a felébredt és talpra állott óriás, a nemzeti akarát, magja sem maradt, mely a feltámadás csiráját rejtő őnmagában. Kidől az osztrákok álmainak minden támasztéka és oszlopa, helyébe a nemzeti állam új pilléreit rakta le a májusi választás. „Uj többség: uj világ” mondja igen jól az erdélyi őszfeju rabonban.

* * *

„Az uj idők, uj magyar államot hoznak.” — A megfeneklés és tespedés elnyomottság és kiszípolozás véget ért. Jött a szabadulás szent tavasza, a piócák leestek a nemzet testéről, kiszívták a vér egy részét azon a címen, hogy a magyar beteg . . . de a benuznak hirdetett

ifju nemzet kilépett a reá suggerált imedtség bűvhatalmának köréből a sóvárgás és henyé ábrándozás helyett szabadság az óhajta és erős akarata. A durva és erőszakos, lusta és kapaszkodó tespedés helyett megjöve az ősi szabadság fénylő napjának édes hajnala. — Ujra virul a XX. ik században a magyar szabadság virága és csodás jelenség . . . vér nélkül . . . virul, fehérén tisztán . . .

* * *

Az új idők új feladatai közül a legtöbb ember az új választási jog miatt aggódik. Pedig minek fáj attól a sok lemaradt, kilökött mamelukoknak az agyveleje, mikor még azt sem tudják, milyen lesz az új kornak ujszellemű új joga. Lám Polónyt már előre megkérdezte egy szemfüles német újságíró! És mit felelt a mi nagy jogtudósunk? Azt, hogy a ki a vallás és a tulajdon ellen harcol, aki a magyar társadalmi rendet megtámadja, az nem kaphat jogot. — Tehát a hazátlan jogtalanok az idegen német cucilisták nem fogják a magyar hazálatját gyengíteni. Aki idegen gyűtment van az országban „aki a külfölddel szövetkezik a magyar nemzeti állam ellen, attól meg kell vonni minden politikai jogot.” — Ez már a szűz tiszta igazság! — A Polónyi hatalmas ötle csapását újra megérzik a haza elenségei az alsó régiókban is. . . A „hazátlan” — csak az marad „jogtalan” . . . — A többi nem fél, a ki magyar — senki sem!

* * *

Valami új szellő lengedez különben is a májusi fuvalatban. Ugy halljuk, hogy nem lesz sem 67-es, sem 48-as tábor, hanem csak is tisztán 49 független hazafias nemzeti párt . . . Ebbe olvad majd össze az új országgyűlés koalíciós többsége és az u. n. abszolút 48-as többség . . . A 67-esek már megtették erre az új lépést és a 48-asok szintén . . . — A nemzet legjobbjai fognak az új nagy táborban egyesülni egy zászló egy jelszó alatt. Nem lesznek tigrisek, de nem lesznek lujhárók sem, hanem szelíd oroszlánok . . . ha velők — és rettenhetetlen sasok — ha ellenők lesz bárki is — a hazában. Előre is éljen a „hazafias nemzeti” párt. „Üsd ágyon, de ne nágyon” — ha tudod te hazátlan, jogtalan! — Jó a felséges nép!

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hazafias tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy lapunkra előfizetni szíveskedjenek. Együttal jelezzük azt is, hogy kik lapunk e számát megtartják, azokat előfizetőinknek tekintjük.

— Bucsuestély a főispán tiszteletére. Abból az alkalomból, hogy Elekes Béla főispán a napokban végelegesen Sepsiszentgyörgyre költözködik, barátai és nagyszámu tisztelői elhatározták, hogy ma este bucsu bankettet rendeznek a tiszteletére. A körözött ívet számosan irták alá városunk társadalmából, úgy hogy az estély nagyon népes fog lenni. Városunk társadalmát nagyot veszít szeretett főispánunk távozásával, de vigasztal az a tudat, hogy meggyénk élére megy s így mi is érezhetjük nemcsak szívének szeretetét.

— Beksics Gusztáv a kiváló publicista Sepsiszentgyörgy városának hosszú időn át volt képviselője kedden meghalt Budapesten 60 éves korában. Beksics gazdag írói munkát fejtett ki, különösen közgazdasági munkái keltettek feltűnést. A politikai élettől Tisza István minisztersége alatt vonult vissza, amikor Szentgyörgyön, mint szabadelvű képviselőjelölt Bene István mostani képviselővel szemben megbukott.

— Gróf Majláth Gusztáv püspök 6 nagyméltósága bérnakörútjában Kovásznán való átutazása alkalmával ritka szép ünnepeltetésben részesült e hó 9-én d. u. A pávai ut torkolatánál, diszkapu volt felállítva, hol a róm. kath. hívek s az ev. ref. vallásnak nagy tömege várta a népszerű főpásztort, s megérkezésekor szünni nem akaró éljenzéssel fogadta. A diszkapunál dr. Zentai Dávid egyh. tanácsos talpraesett szónoklattal üdvözölte az egyházfőt, melyre a püspök kegyesen válaszolt. Ezután Zentai Irma II. o. tanuló gyönyörű virágcsokrot nyújtott át a főpásztornak. Majd Bors László imeosfalvi plebános mutatta be a kovásznai róm. kath. egyhm. tagjait a püspöknek, ki rövid cerkle után kíséretével tovább utazott harangzugás és a nép éljenzése közt. Másnapon Zagonban folytatta a bérnáltást. Nagyon jó hatással volt a kovásznai kevéssé számú róm. kath. hívőkre, valamint az egész községre azon eléggé nem dicserhető, lovagias eljárás, melyet a főpásztor átutaztakor a kovásznai ev. ref. lelkész hivatalt tanúsított azon ténye által, hogy a róm. kath. gondnok egyszeri kérésére kész örömmel beleegyezett abba, hogy a toronyban a harangok meghúzással a nevezetes pillanatokban. A róm. kath. egyháznak temploma nem lévén. Az ünnepélyes óra behatása alatt csak annyit mondtunk, hogy a lovagiaság ilyenét megnyilvánulás a kovásznai ev. ref. község részéről, dicséretet érdemel.

— Tulipán estély Sepsiszentgyörgyön.

A sepsiszentgyörgyi Jótékony Nőegylet főispánunk védnöksége mellett tegnap este műsoros tulipán estélyt rendezett részben a „Tulipánkert” javára. Tekintve a szép műsort, bizonyára nagy sikerrel folyt le az estély.

— Az Emke közgyűlése. Az E. M. K. E. folyó évi június hó 5-én (kedden) pünkösdi harmad napján Kolozsvárt, d. e. 11 órakor a Városháza nagytermében XXII. évi rendes közgyűlést tartja a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Bizottságok kiküldése. 4. Nép tanítók jutalmazása. 5. Emlékbeszéd Bartha Miklós alelnök felett. 6. Évi jelentés. 7. Számadások előterjesztése, a számvizsgáló-bizottság jelentésével. 8. Jelölő bizottság előterjesztése.

9. Tagok, vagy fiókok netáni indítványai, melyek az Igazgató-választmányhoz legalább 8 nappal a közgyűlés előtt bejelentendők. 10. Jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 11. Előzői zárszó. Az Emke elnöksége.

— Haladás vagy a idők jele. A győri főreáliskola VIII. oszt. tanulójának felszólítására helybeli róm. kath. főgimnázium VIII. oszt. növendékei egytől-egyig beléptek az „Országos Párbajellenes Liga” szövetségébe és belépésüket a szövetségi iven néveláírásukkal is megerősítették. Május 3-án pedig a templomban ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy az életbe kilépve semmiféle titkos társaságnak tagjai nem lesznek; ily társaságoknak aknamunkáiban részt nem vesznek; legdrágább kincsüket: hitüket, semmiféle földi haszonért, vagy élvezetért el nem hagyják, sőt mindenkor és mindenütt férfias bátorsággal megvallják és gyakorolják. Sőt az Isten a nemesen gondolkodó ifjakat szándékuk megvalósításában, legyenek hü és hasznos gyermekei egyházunknak, odaadó, tevékeny tagjai sokat szenvedett drága magyar hazánknak.

— Boldogító örökségek. X. Károly 27 éves városi hivatalnok volt, mikor váratlanul nagy örökség birtokába jutott. Ugyanekkor egy barátja utolsó óráit élte és a gazdag örököstől a következő szavakkal búcsuzott: „Tudod, hogy leánynevőm szegényen marad hátra. Réad bizom 611” s miután barátjának szavát adta, hogy K. Lujzáról minden tekintetben gondoskodjék, barátja nyugodtan lehunyta szemét. Károly magával vitte a 17 éves leányt legénylakásába, ahol társalgónőjével külön lakosztályokat rendezett be részére. A szép leány és a gazdag fiatal ember meglepődésben éltek együtt mintha testvérek lettek volna és a vonzalom már szerelemmé változott mindkettőben, anélkül, hogy egymásnak ezt elárulták volna. X. Károly nem akart visszaérni helyzetével. Lujza pedig szegény volt s nem is mert arról álmodni, hogy Károly valaha elveszi feleségül. Egy napon Lujza ebéd után elnerült az újságolvasásba és egyszerre felkapta az újságot, kiterítette az asztalon s hangosan felsikoltott: „Károly! a sorsjegy, melyet Török bankházában vásárolt nekem, megnyerte a 600,000 koronát. Most már nincs akadály annak, hogy egymáséi legyünk” és szenvedélyesen átölelte boldog barátját. „Való hát . . . Teljesen . . . egészen örökölték?” kérdé Károly. „És ön” válaszolta leány csengő hangon, „nem a sorsjátékon nyertelek-e meg?” Nincs most boldogabb pár a világon.

Hirdetések.

50 évi siker!

Eszéki
ARCKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN
eltávolítja a szepit, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát

Valódi csakis a
DIENES C. J. „SZALVATOR”-gyógyszertárából

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arckenőcs ára	70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan	1 korona.
1 tégely kézi paszta	20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.	

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkotórészeiktől és megfelelően tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész
41. 4-10.
VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Hirdetések
jutányos
áron felvé-
tetnek e
lap kiadó-
hiva-
talában.

C S A R N O K

A történelem első lapja.

— Felolvasta: Rövész Cyrill. —

(7.)

Az ember és majom között azonban a leglényesebb és legdöntőbb különbségek a fején és annak részein találhatók. „A gorilla és az ember koponyája közötti különbség valóban óriási” — mondja Huxley.

Ha tekintjük a koponyáüreg térfogatát akkor az embernél a térfogat 1500 □ mm.

A gorillánál 531 „
Az orang-utangnál 439 „
A simpánsznál 421 „

„Kétségtelen tehát” — mondja a híres Topinard — hogy a majom koponyája háromszorta kisebb, mint az emberé.

Hátha még megmértük a szellemi élet székhelyét, az agyvelőt, mely a koponyában van, akkor Topinard szerint oly nagy különbséget találunk, hogy óriási és rengeteg különbséget tevő ür támad ember és majom között.

Az ember agyvelőjének súlya pontos le mérés szerint: 1427 gr. a nőké valamivel kevesebb, de a majmoké csak 567 és 475 gr. között váltakozik.

Ez oly eltérés, a mely valóban csak egy magyarázható, ha a majom állatnak, az ember pedig szellemi lénynek van teremtve.

Cloguet Gyula megmérte a homlok magasságát és úgy találta, hogy a homlokcsont, az álkapocs és nyakszirt közötti szög a fehér embernél 72 fok, a majomnál pedig csak is 38—28 fok.

HIRDETÉSEK.

Eladó házak és földek.

A Jancsó Árpád százados tulajdonát képező **házak** és **szántóföldek** szabad kézből eladók. (47. 2—3.)

Értekezhetni **Jancsó Gyulánál** K.-vásárhelyt.

(32. 8—10.)

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű birneves

valódi szépeességi

lenvászon és**damasztáru**

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár

bejegyzett védjegye

Késmárki
gyártmány
csak azmelyeken
védjegy-
gyel van
ellátva.**HAZAI IPAR!**

Aeby megmérte az ortóvétől a nyakszirtig terjedő részt és úgy találta, hogy az embernél a szög 146 fok, a majomnál csak 98 és 28 fok.

Gerland e különbségek alapján bátran kijelenti, hogy ily nagy magas homlok ily hatalmas arcszög, ily óriási agyvelő, a milyen az emberé nem származhatott a majoméból sem a létért való küzdelemben sem másképpen, mert hiszen a majmok mindig egyformán és mindig könnyedén keresik meg élelmüket a tropikus égöv és rengetegekben, a hol buján terem a gyümölcs és más nekik való táplálék. E mellett nem volt semmiféle ellenség, mely őket üldözte, pusztította volna a fákon . . . a

kegyetlenül vadászó ember nem élt még; mert hiszen az ő sorukból kellett állítolag még csak fejlődnie. Így tehát látrán kimondhatjuk, hogy sem verseny, sem fejlődés, sem a természeti viszonyok nem kényszeríthették az agyvelőt és ennek következtében a koponyát, hogy az nagyobb méretűvé fejlődjék.

Wallace le is vonja a helyes következtetést és azt mondja: a természetes kiválasztás elvénél fogva a majomnak és embernek egyforma agyvelővel kellene bírnia, ha egy közös őstől közös majomembertől származtak volna.

(Folyt. köv.)

TÖRÖK A SZERENCSE KOVÁCSA!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabocsúlt vevőinknek; ezek között **A KÉT LEGNAGYOBB** nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt.

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legszálsósabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendelkezzen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztráksorsjátékban **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut és összesen 16 millió, 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz szépen várásolja az életét. Talán megletti a ferj a feleségét vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvételé alatt egy főnyereménnyel. A véletlen nagy szereket játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett álló számot eltalálja, melyre egy nagy nyeremény jut.

Ádám, Adél	4040	Dersó, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Otó, Melánia	24411
Adólar, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	29284	Olón, Ágnes	20989
Adólt, Ágnes	9907	Elek, Etel	19321	János, Judit	20133	Pál, Ágnes	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jeno, Joliska	24233	Peter, Olga	24277
Aladár, Anca	20145	Emil, Franciska	20332	József, Karolina	24245	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Erno, Frida	24232	Károly, Katalin	28874	Richard, Pelagie	32715
Alfréd, Apollonia	24215	Erdő, Genoveva	24333	Károly, Katalin	29334	Robert, Petronela	35640
Ágnes, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29333	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrós, Bertha	28881	Friyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klórid	36835	Salamon, Regina	38164
Ambrós, Blanka	34332	Gábor, Gizella	35779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rózsika	38238
Án, Al, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38178	László, Krisztina	38236	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37421	Gáspár, Helena	38178	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	38391
Árpád, Beati	38139	Gergely, Henriett	41935	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	34769
Arthur, Bella	41794	Geza, Hermína	51398	Lorinc, Lenke	64738	Tibor, Szereka	38049
Aurel, Brigitta	41928	Gusztáv, Hilda	8102	Mamó, Leonia	86914	Imre, Theodora	92738
Átilla, Cecília	84300	György, Ildikó	84380	Márkus, Lidia	93870	Tivadár, Teréz	123503
Baltás, Cornelia	84773	Gyula, Ildikó	89219	Márton, Lina	101939	Tobias, Teréz	123504
Balint, Dora	86065	Hendrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludovilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Bernáds, Dorottya	101404	Herman, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123596	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufenia	123535	Ignác, Irén	123546	Miksa, Mária	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mária	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8692	Ózkar, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 korona.

1/2 „ „ „ 3.—, „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.—, 12 „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnali, de legkésőbb

f. é. május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután a fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. osztály húzása már május hó 23-án kezdetét veszi.

TÖRÖK A. és Tsa

— Sürgőncim: —

bankháza, BUDAPESTEN.

— Sürgőncim: —

Török, Budapest.

Házánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruház osztálysorsjáték-üzletei:

(45. 3—5.)

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a

II. fiók: Múzeum körut 11/a.

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.